

Biserica Ortodoxă comemorează pe toți eroii, dar nu-i proclamă pe toți sfinți

Întrucât în presa din România se discută uneori despre canonizarea persoanelor care în timpul regimului comunist din țara noastră au suferit persecuții și au pătimit moarte în închisorile comuniste, facem următoarele precizări:

Rolul canonizării de sfinți este acela de a mărturisi, de a întări și de a transmite dreapta credință, în vederea călăuzirii credincioșilor pe calea mântuirii și a dobândirii sfințeniei.

Una dintre condițiile esențiale pentru canonizarea sfinților este ortodoxia neîndoielnică a credinței acestora, păstrată până la moarte (cf. Apocalipsă 2, 10).

În acest sens, nu toți cei care au murit în închisori au murit pentru credința ortodoxă. Așadar, există o deosebire între un erou – care a suferit și a murit pentru libertate sau pentru apărarea patriei – și un sfânt – care a mărturisit credința până la sfârșitul vieții.

Prin urmare, canonizarea de sfinți nu se face din rațiuni politice sau patriotice, ci din rațiuni ale trăirii și mărturisirii dreptei credințe atât în timp de pace, cât și în timp de prigoană.

Persoanele care, în timpul comunismului, au suferit pentru credință sunt permanent comemorate sau cinstite de Biserică prin pomenire la fiecare Sfântă Liturghie, când Biserica se roagă „pentru fericiții întru adormire eroii, ostașii și luptătorii români, din toate timpurile și din toate locurile, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori pentru apărarea patriei și a credinței ortodoxe strămoșești, pentru întregirea neamului, pentru libertatea și demnitatea poporului român”.

În plus, există și o zi de Comemorare a Deținuților Politici Anticomuniști, în data de 9 martie a fiecărui an, când Biserica face pomenirea Sfinților 40 de Mucenici din Sevastia, și Ziua națională de cinstire a martirilor din temnițele comuniste (14 mai).

În mod special, persoanelor care au suferit prigoana comunistă, Patriarhia Română le-a adus o intensă și amplă cinstire în anul 2017, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului.

Astfel, în Actul Solemn Comemorativ al Sfântului Sinod, proclamat în data de 27 octombrie 2017, se arată că „exemplul vieții lor plină de fapte de evlavie și fapte jertfelnice este un izvor permanent de lumină și înnoire pentru viața creștină de astăzi, iar comemorarea lor din acest an ne cheamă să fim mărturisitori ai credinței ortodoxe, ctitori de lăcașuri sfinte și de cultură creștină, ne îndeamnă să avem în suflet iubire smerită și milostivă, precum și fapte demne de mărturisire a credinței creștine astăzi”.

În același context, Patriarhia Română a publicat volume semnificative dedicate celor care L-au mărturisit pe Hristos în temnițele comuniste (spre exemplu, Dicționarul clericilor și mirenilor ortodocși români mărturisitori în detenția comunistă (1945-1964), întocmit de Adrian Nicolae Petcu, volumul colectiv Patriarhul Justinian Marina și apărătorii Ortodoxiei în perioada comunistă etc.).

De asemenea, au fost puse în scenă spectacole și piese de teatru cu tematică inspirată de suferința pătimitorilor din închisorile comuniste, au fost organizate simpozioane și conferințe, toate având un conținut menit să recupereze memorial statutul moral exemplar al luptătorilor eroi români din istoria noastră recentă.

Totuși, spre deosebire de eroii și martirii patrioți ai unor momente istorice, sfântul

reprezintă un model constant și luminos de credință statornică, pocăință sinceră și viață sfântă.

Prin urmare, procesul de canonizare, ca recunoaștere a sfințeniei unei persoane, este unul anevoios și îndelungat, întrucât trebuie să se ajungă la dovada certitudinii drepte credințe și a sfințeniei vieții celui propus spre canonizare, precum și la dovada faptului că evlavia populară față de acesta nu este una superficială și efemeră, ci una profundă și îndelungată sau perenă, verificată în timp.

În concluzie, trebuie să pomenim constant pe toți eroii români, deși nu toți sunt trecuți în calendar ca sfinți.

Însă, canonizarea de sfinți să nu se facă sub presiune de moment asupra Sfântului Sinod sau în grabă, ci în duh de răbdare, înțelepciune, documentare temeinică și discernământ, deoarece adevărata sfințenie este dăruită unor oameni smeriți de Însuși Dumnezeu Cel Unul Sfânt, iar Biserica doar recunoaște și proclamă solemn această sfințenie dăruită unor oameni de Dumnezeu.

În acest sens, la Duminica Tuturor Sfinților și la Duminica Sfinților Români sunt cinstiți cu evlavie și invocați în rugăciune atât sfinții cunoscuți, cât și cei necunoscuți, adică atât sfinții canonizați (înscriși în calendar), cât și cei încă necanonizați de Biserică.

Unii sfinți au fost înscriși în sinaxarul sau în calendarul Bisericii la 10-20 de ani după moartea lor, iar alții la un secol sau la mai multe secole după moarte, potrivit lucrării tainice a lui Dumnezeu.

Așadar, proclamarea de noi sfinți de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române aduce bucurie credincioșilor, dacă este o lucrare documentată și luminată de rugăciune și smerenie, însă mai urgentă și mai necesară decât orice canonizare este cultivarea sfințeniei în viața noastră personală, deoarece aceasta ne aduce mântuirea sau fericirea eternă (cf. Evrei 12, 14).

Biroul de Presă al Patriarhiei Române

– basilica.ro